

Öppna beslut av Europadomstolen – sammanställning

Europadomstolens avgöranden gällande Finland som väntar på verkställandes

(IM = åtgärder på individnivå, GM = allmänna åtgärder, CM = ministerkommittén, EMD = Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna)

Fall	Slutlig dom	Överträdelse och innehåll	Åtgärder	Additionell information
Kotilainen med flera mot Finland (62439/12)	17.12.2020	artikel 2 En släkting till de klagande hade avlidit i samband med en skolskjutning. Polisen hade inte i förväg beslagtagit vapnet trots att det på basis av skrivelser som vapnets innehavare hade skrivit på internet hade väckt misstankar om att vapnets innehavare inte var lämplig att äga ett vapen.	Regeringen har 18.6.2021 tillställt ministerkommittén sin handlingsrapport till mötet i september 2021.	
Nykänen mot Finland (11828/11) • Glantz mot Finland • Kiiveri mot Finland • Österlund mot Finland • Rinas mot Finland -CM senaste reprimander: 5.10.2017, 30.10.2019 och 11.12.2020	20.8.2014 • 20.8.2014 • 10.5.2015 • 10.5.2015 • 27.4.2015	artikel 4 protokoll 7 Denna grupp av fall berörs av ne bis in idem-förbudet, där de klagande hade dömts både i den straffrättsliga och administrativa beskattningsprocessen, som helt eller delvis gällde samma faktiska omständigheter mellan åren 2009 och 2013.	Klagandena har möjlighet att få ett beslut av en nationell domstol ogiltigförklarat samt möjlighet till ersättning för fängelsestraff om domen ogiltigförklaras i samband med att ärendet återupptas. I fallet Kiiveri hade dock den klagandes begäran att öppna fallet på nytt avslagits (senaste besvär 4.7.2020). (Se även avgörandet av sektion 2 i anslutning till fallet Rinas 18.5.2021). ytterligare information väntas IM: Ministerkommittén väntar på ytterligare information om huruvida de klagande har krävt att fallen ska öppnas och vilket resultatet har varit om de har öppnats, samt myndigheternas kommentarer om de frågor som den klagande har framfört i fallet Kiiveri.	23.8.2021 i fallet Kiiveri mot Finland har den klagande lämnat in ett meddelande enligt regel 9.1 där han redogjorde för den (ekonomiska) skada som han lidit och yrkat på ersättning för ekonomiska och ideella förluster. Europadomstolen har bestämt att endast 3000 euro ska ersättas och den klagande yrkar på verklig ersättning. Den klagande konstaterade att högsta domstolen inte har upphävt sin felaktiga dom mot ändringsökanden i strid med Europadomstolens beslut.
Lindström och Mässeli mot Finland (24630/10) -CM senaste reprimander: 5.10.2017, 30.10.2019 och 11.12.2020	14.4.2014	artikel 8 Fallet gäller påtvingad användning av en sluten overall hos två fångar i isolering. De två klagande hade tvingats bära en sluten overall som sträckte sig från fötterna till halsen, eftersom man misstänkte att de	Brottsförklaringsmyndigheten har förbjudit användningen av slutna overaller sedan 2013. I april 2014 lämnade regeringen en proposition RP 45/2014 rd med förslag till ändringar i bestämmelserna om fångenskap och häktning i syfte att	

		försökte smuggla in droger i fängelset genom att gömma dem i sin kropp. Den nationella lagstiftningen var inte tillräckligt tillgänglig och förutsägbar och innehöll inte tillräckliga skyddsåtgärder.	bland annat förkorta isoleringstiden från 14 dagar till 5 dagar, samt med förslag till särskilda bestämmelser för övervakning av isolering. ytterligare information väntas GM: Ministerkommittén väntar på information om utvecklingen gällande ovan nämnda lagändring samt begär en sammanfattning av relevanta bestämmelser (beträffande t.ex. särskilda kläder).	
X mot Finland (34806/04) -CM reprimander: 5.10.2017, 30.10.2019 och 11.12.2020	19.11.2012	artiklar 8 och 5(1)e Fallet handlade om att den klagande låsts in för vård mot sin vilja på mentalsjukhus och om otillräckliga skyddsåtgärder gällande sjukhusdirektörens beslut att förlänga den klagandes inlåsta tid på anstalten. Europadomstolen kritiserade särskilt det, att det inte hade funnits möjligt att be om ett andra oberoende psykiatriskt utlåtande och att endast myndigheterna har initiativrätt till återkommande kontroller. Det var också fråga om olagligt ingripande i den klagandens fysiska integritet när man hade använt tvångsmedicinering utan lämpliga rättsliga skyddsåtgärder. Europadomstolen kritiserade det, att beslutet att låsa in den klagande för vård mot sin vilja innehöll en automatisk fullmakt för tvångsmedicinering som inte omfattades av en omedelbar rättslig granskning.	I detta fall finns det inte längre behov till enskilda åtgärder. Ministerkommittén välkomnade de ändringar som gjorts i mentalvårdslagen. Mer information väntas GM: Ministerkommittén uppmanade myndigheterna att ge information om huruvida patienter i utsatt position i praktiken kan dra nytta av möjligheten att begära ett andra oberoende yttrande innan de utsätts för vård mot egen vilja. Ministerkommittén skulle vilja ha statistik om hur ofta andra oberoende uttalanden görs. Ministerkommittén uppmanade myndigheterna att utan dröjsmål vidta nödvändiga lagstiftningsåtgärder för att göra sådana beslut överklagbara och därmed föremål för domstolsprövning. Ministerkommittén förväntade sig mer information senast den 30 mars 2022.	Regeringen har lämnat in en uppdaterad handlingsplan 30.3.2022 och 27.9.2022. En bilaga till handlingsplanen har lämnats in 22.11.2022. Den uppdaterade handlingsplanen ersätter den handlingsplan som lämnades in 15.10.2021. CM har behandlat genomförandet av fallet vid sitt möte 1419 från 30.11.2021 till 2.12.2021. Människorättscentret har 21.10.2021 sänt ett meddelande om allmänna åtgärder i enlighet med regel 9.2 i ministerkommitténs arbetsordning. Fallet hamnade till ministerkommitténs effektiviserade process i december 2021. Regeringen ska lämna ytterligare information till ministerkommittén senast 31.3.2022. Behandlingen av ärendet fortsätter.
Pietiläinen mot Finland (13566/06) -CM senaste reprimander: 5.10.2017, 30.10.2019 och 11.12.2020	18.11.2009	artikel 6(1) tillsammans med 6(3)c Saken gällde en kränkning av den klagandes rätt till en rättvis rättegång och rätt till den rättshjälp som den klagande valt. Den klagandes besvär behandlades inte vidare, eftersom klaganden var frånvarande från	ytterligare information väntas IM: Ministerkommittén konstaterar att det vore bra att få veta om den klagande har krävt att ärendet öppnas på nytt och vad det eventuella slutresultatet har varit. ytterligare information väntas GM: Europadomstolen hade beskrivit de	

		rättegången trots att hen företräddes av en advokat.	positiva framstegen i den nationella praxisen. Således skulle ministerkommittén behöva få mer information om den nationella rättspraxisen, som bekräftar att de relevanta bestämmelserna nu kan tillämpas enligt det sätt som Europadomstolen har slagit fast.	
Ruotsalainen mot Finland (13079/03) -CM senaste reprimander: 5.10.2017, 30.10.2019 och 11.12.2020	16.9.2009	artikel 4 protokoll 7 Saken gällde en kränkning av ne bis in idem-förbudet. Den klagande hade ålagts böter för ringa skattebedrägeri i en straffprocess samt bränsleavgift i en administrativ process, när den klagande hade kört med lindrigare beskattat bränsle än diesel, som den klagande borde ha använt i sin skåpbil.	IM: Europadomstolen beslöt om ersättning för den ideella skada som klaganden åsamkats. GM: Myndigheterna hade gett information om de pågående lagändringarna 27.7.2011. Exekutionsavdelningens (Execution Department) synpunkter på uppgifterna har lämnats 16.5.2013.	
Eerikäinen med flera mot Finland (3514/02) • Mariapori mot Finland -CM senaste reprimand: 11.12.2020	13.3.2009 • 06.10.2010	artikel 10 och i vissa fall 6(1) Denna grupp av fall handlar om kränkning av de klagandes yttrandefrihet till följd av straffrättsliga eller civilrättsliga domar (som gällde kränkning av integritet eller ärekränkning) mellan åren 2000 och 2011. Grunderna för domarna var enligt domstolen inte tillräckliga för att motivera ett tvingande samhällligt behov och därtill/alternativt ansåg domstolen att sanktionerna mot klagandena (straffrättsliga sanktioner och skadeståndsvgifter) var för hårda. Straffprocesserna var också för långa i en del fall.	Bestämmelser med anknytning till fallet ändrades och de nya bestämmelserna trädde i kraft 2014. ytterligare information vore nyttigt GM: Ministerkommittén konstaterar att det vore nyttigt att få statistiska data om fängelsedomar och villkorliga fängelsedomstolar som meddelats efter att de nya bestämmelserna i strafflagen trätt i kraft (2014) och som gäller grov ärekränkning och spridning av information som grovt kränker privatlivet, eller ytterligare information om nationell rättspraxis för när det är godtagbart att döma ut fängelsestraff eller villkorlig dom för ovan nämnda brott.	Ministerkommittén har den 7.10.2021 avslutit 11 fall när det gäller åtgärder på individnivå. Ministerkommittén erinrar att frågan om allmänna åtgärder som krävs för att avhjälpa de brister som domstolen konstaterat i förevarande domar fortfarande granskas inom ramen för målet <i>Eerikäinen mot Finland</i> och att avslutandet av dessa mål därför inte på något sätt föregriper kommitténs bedömning av de allmänna åtgärder som krävs.
V. mot Finland (40412/98) -CM senaste reprimander: 5.10.2017, 30.10.2019 och 11.12.2020	24.7.2007	artikel 6(1) Saken gällde en orättvis straffprocess där den klagande inte kunde argumentera för att polisen hade uppmanat den klagande att begå ett narkotikabrott, eftersom polismyndigheterna inte hade fört fram relevant information under rättsprocessen och domstolarna inte kunde rätta till denna brist.	ytterligare information vore nyttigt GM: Ministerkommittén begär information om den nuvarande lagstiftningsramen och rättspraxisen, särskilt gällande beslutsprocessen i samband med bevisupptagningen enligt den nya lagstiftningen.	

C. mot Finland (18249/02) -CM senaste reprimander: 5.10.2017, 30.10.2019 och 11.12.2020	09.8.2006	artikel 8 Saken gäller kränkning av den klagandes rätt till familjeliv till följd av att Högsta domstolen hade upphävt två beslut av de lägre domstolarna som hade gett de klagande vårdnaden, utan att beakta andra faktorer än barnens åsikt och utan att hålla ett hörande.	Klaganden hade anfört besvär över att skäligen gottgörelse för kostnaderna hade avbrutits, senast 3.3.2015. ytterligare information väntas IM: Ministerkommittén väntar på myndigheternas kommentarer angående ovan nämnda klagomål.	
Petri Sallinen med flera mot Finland (50882/99) • Harju mot Finland • Heino mot Finland • Sorvisto mot Finland -CM senaste reprimander: 5.10.2017, 30.10.2019 och 11.12.2020	27.12.2005 • 15.5.2011 • 15.5.2011 • 13.4.2009 (ledande avgörande, även Kangasluoma mot Finland)	artikel 8, Sorvisto även 6(1) och 13 Denna grupp av fall handlar om kränkning av artikel 8, eftersom: 1. konfidentiellt material söktes och beslagtogs från de klagandes advokatbyråer, vilket också påverkade rättigheterna för de klagandes klienter (Petri Sallinen med flera, Heino); 2. korrespondens mellan den klagande och den klagandes advokat hade beslagtogs (Sorvisto) och; 3. den klagandes dator hade beslagtogs i samband med en husrannsakan i den klagandes hem (Harju). Europadomstolen kritiserar det, att det är svårt att förutse omfattningen av skyddet för konfidentiellt material och att det finns brister i domstolsövervakningen av husrannsakingarna och beslagtagningsåtgärderna. Fallet Sorvisto handlar också om långa civil- och straffprocesser och bristen på effektiva rättsmedel i anslutning till dem.	Heino och Harju: ytterligare information väntas IM: Ministerkommittén väntar på ytterligare information om relevant utveckling angående vissa beslagtagna hjälpmedel.	
Återkommande fall Janatuinen mot Finland (28552/05) (ledande fall Natunen mot Finland, som redan har avlägsnats från övervakningen av verkställandet)	08.3.2010	artikel 6(1) och 6(3)b Saken handlade om likartad ställning och om att klagandens rätt att använda lämpliga hjälpmedel för att förbereda sitt försvar hade kränkts till följd av att polisen hade förstört vissa telefoninspelningar i ett mycket tidigt skede av brottsutredningen.	Den klagande klagade över att Högsta domstolen hade förkastat begäran att öppna fallet på nytt. Myndigheterna hade informerats om detta 17.2.2014. ytterligare information väntas IM: Ministerkommittén väntar på myndigheternas kommentarer om de frågor som den klagande lyft fram.	

27.2.2023

-CM senaste reprimander: 5.10.2017, 30.10.2019 och 11.12.2020				